

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/666/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

276/2013. (X. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. augusztus 7-én előterjesztett **panaszát** a 2013. október 9-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

a 2012. augusztus 1-jén történt intézkedések vonatkozásában az intézkedést fogantató szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez, illetve

a 2012. augusztus 2-án történt intézkedések vonatkozásában az intézkedést fogantató szerv – a T. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. augusztus 7-én postai úton terjesztette elő a panaszát, amelyet aznap a Testület ügyfélszolgálatán történt meghallgatásakor kiegészített.

I.

1) A panaszos 2012. augusztus 7-i beadványában előadta, hogy panaszt kíván előterjeszteni a 01050/11985/2012 ideiglenes ügyszámú ügy kapcsán, és kéri a kép- és hangfelvétel másolatának kiadását, illetve közölte, hogy a továbbiakat a Testület ügyfélszolgálatán adja elő, ahova augusztus 9-ére van időpontja.

2) A panaszos személyes meghallgatása alkalmával az alábbiakkal kívánta kiegészíteni a korábbi beadványát.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos lánya az édesanyjával és annak élettársával él külön. A leánya már többször írt a panaszosnak korábban, hogy nem bírja már tovább az édesanyjával és az új élettársával. Többször el is szökött otthonról, illetve öngyilkosságot is megkísérelt. A lány 2012. augusztus 1-jén ismét elszökött, ekkor a panaszos érte ment, és bementek a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra, mert ott van gyermekbarát meghallgató szoba. A kerületi kapitányság dolgozói nagyon rendesek és segítőkészek voltak. A gyerek meghallgatásáról felvételt is akartak készíteni, de mivel ott nem működött a kamera, átszállították őket a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányságra. Ott történt 18 óra 50 perctől a gyerek (15 éves) meghallgatása, amit a másik kerületiek foganatosítottak. A kihallgatásról készült felvételeket azonban nem adták ki a panaszosnak a kérése ellenére sem, mivel nem ő a gyermek törvényes képviselője. A felvételek azért lennének fontosak, mert a panaszos szeretné az általa indított strassbourgi eljárásban csatolni azokat bizonyítékként. A panaszos kérte a rendőrségen (szóban), hogy adjanak ki ideiglenes távoltartást az édesanyjával és az élettárssal szemben, de a rendőrök azt mondták, hogy ez a gyámügy feladata.

A panaszos haza vitte magához aznap a gyereket, majd másnap bement 9 órakor a T. városi Gyámhivatalba, azért hogy a rendőri tájékoztatás szerint ott kérje a távoltartást és az ideiglenes elhelyezést. A gyámhivatal ügyintézője viszont azt mondta a panaszosnak, hogy a távoltartást a rendőrségnek kell elrendelnie.

A panaszos visszament 13 órára a gyerekekkel a gyámhivatalba, hogy a gyámhivatali ügyintéző meghallgassa. Akkor már ott voltak a rendőrök is. A panaszos kérte a helyszínen intézkedő rendőröktől is a távoltartást. Azt a választ kapta, hogy el kell venniük a gyereket, ezért a lányt bevitték a kapitányságra, ott váraкоztatták, meg se hallgatták az ügyben. Később beszállították a GYIVI-be, és az anyja onnan vitte haza a bírósági ítélet alapján. A T. városi rendőrök meg se hallgatták a panaszost, hiába akart az ügyben intézkedni.

A panaszos csatolta a jegyzőkönyvet a budapesti kihallgatásról, a strassbourgi Emberi Jogi Bíróság levelét, a kislány sérüléseiről 2009. május 29-én felvett ambuláns lapot, két feljelentési jegyzőkönyv 2. oldalát, egy pszichológusi szakvélemény 3., 4. 5. oldalát másolatban.

A panaszos szeretné, ha ügyét és a távoltartás kérdését az országos rendőr-főkapitány bírálná el, mert a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság tett se semmit. Szeretné, ha az egész ügyet átadnák az illetékes ügyészségnek is, mert a Békés megyei rendőrök nem avatkoznak be, miközben ütik-verik a gyereket.

A gyerek már kétszer megszökött, a panaszost feljelentették. A T. városi Rendőrkapitányság előtt kiskorú veszélyeztetése miatt indult eljárás a panaszos ellen, mert a rendőrök állítása szerint érzelmileg befolyásolja a gyermeket. Az eljárást a rendőrök egy korábbi igazságügyi szakértői véleményre alapították.

Mindezek alapján a panaszos kérte a Testület vizsgálatát.

3) A panaszos csatolta a gyerek meghallgatásáról 2012. augusztus 1-jén készült jegyzőkönyvet, amelyben a panaszos gyermeke arról számolt be, hogy az édesanyja új élettársa bántalmazza, általában a fején üti, azonban korábban a lábán is ütötte. A kiabálásokat a szomszédok is szokták hallani. Az édesanyja olyan mintha próbálná megvédeni, de nem

tesz semmit azért, hogy az élettársa ne legyen a lakásban. Egyszer, még 2010-nen látta az édesanyját és az élettársát szeretkezni a szomszéd ágyon.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. K. Zs. r. ezredes, a BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2012. augusztus 31-én kelt átiratában előadta, hogy a panaszos által tett bejelentés alapján 2012. augusztus 1-jén büntetőeljárás indult ismeretlen tettes ellen a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 195. § (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt. 2012. augusztus 1-jén 15 óra 24 perc körüli időben a Budapest kerület Rendőrkapitányság épületében a fegyveres biztonsági őrnél bejelentkezett a panaszos és kiskorú gyermeke, hogy feljelentést szeretnének tenni a kiskorú sérelmére elkövetett nemi erkölcs elleni bűncselekmény e miatt. A fegyveres biztonsági őr jelezte a panaszos jelenlétét V. S. r. hdgy. ügyeletes tisztnél. A r. hdgy. előzetesen meghallgatta a panaszost és szóban tájékoztatta, hogy intézkedik a sértett kihallgatásáról. A panaszos a kihallgatás előtt indítványozta a kép- és hangfelvétel rögzítését az eljárási cselekményről. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 167. § (1) bekezdése alapján az indítványnak helyt adtak. Mivel a sértett a költségeket nem előlegezte meg, de a digitális rendszerrel rögzítésre kerülő felvételeknek anyagi vonzata nincs, a kapitányság épületében lévő gyermek kihallgatóban próbálta meg a kihallgatást fogatosítani B. P. r. törm. készenlétes nyomozó. Azonban átmeneti technikai probléma adódott, ami miatt a kihallgatásról nem tudtak kép- és hangfelvételt készíteni, továbbá a panaszos kérte, hogy kiskorú gyermekével szemben azonos nemű rendőr fogatosítsa a kihallgatást, ami szintén akadályát képezte az eljárási cselekmény lefolytatásának.

A fentiekre tekintettel az ügyeletes tiszt intézkedett, hogy a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság épületében hajtsák végre a panaszos gyermekének a kihallgatását. Azt a BRFK [...] kerületi Rendőrkapitányság beosztottja, V.-K. L. r. zls. fogatosította. A kihallgatás 2012. augusztus 1-jén 18 óra 55 perctől 20 óra 5 percig tartott, tehát hivatali időn túl fejeződött be, ezért nem tudtak a rendőrök másolatot adni a felvételből, illetve, mivel a sértett és a panaszos Tatabányára távoztak. A panaszos felvilágosítást kért a kiskorú gyereke és annak édesanyja közötti távoltartás lehetőségéről. A felvilágosítást részére megadták az eljáró nyomozók, és egyben tájékoztatták arról, hogy a büntetőeljárásban a kényszerintézkedésről az eljárás lefolytatására illetékes bíróság fog döntést hozni a terhelttel szemben. A panaszos gyermekének kihallgatását követően az eljárás során keletkezett minden nyomozati irat és a felvétel illetékesség hiánya miatt az eljárásra illetékes Békés Rendőrkapitányság Nyomozó Osztályához került a Be. 172. § (1) bekezdése és a 3/2008 (I. 16.) IRM rendelet 4. §-a alapján.

A parancsnoki kivizsgálás során mulasztást, vagy fegyelemsértést nem állapított meg a r. ezredes.

2) T. Zs. r. zls. és K. T. r. őrm. 2012. augusztus 2-án kelt közös jelentésükben előadták, hogy 2012. augusztus 1-jén 20 órakor az ügyeletes utasítására megjelentek a panaszos egyik elérhető címén, mivel a panaszos gyermeke eltűnt és feltehető volt, hogy a panaszos ingatlanában tartózkodik. Az ingatlanban a ház lakói elmondták, hogy a panaszos már két éve nem lakik ott, és megadták a címet, ahol tudtukkal fellelhető. Ezek után a rendőrök

megkísérelték a másik megadott címet ellenőrizni, az azonban nem létezett. Az ellenőrzés során meghallgatták H. J.-t, aki megjelölt egy helyet, ahol tudomása szerint a panaszos él. Ezt követően a rendőrjárőr megtalálta a panaszos nevét a legutóbb megadott telek kapuján, jelzéseire azonban senki sem jelent meg. A lakókörnyezetben adatgyűjtést végeztek, Sz. A. ennek során elmondta, hogy az elmúlt időben nem látta a panaszosnál a lányát, illetve azt, hogy mivel tudomása van arról, hogy a panaszos gyermeke nem tartózkodhat az apjánál, ha vele látja, azonnal értesíti a rendőrséget.

3) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszos gyermekét 2012. augusztus 2-án 13 óra 30 perckor rendőrök igazoltatták a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján, illetve a 33. § (2) bekezdés d) pontja alapján előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az események rövid leírásaként rögzíti a jelentés, hogy Sz. A. r. őrm. és K. J. r. főrm. az ügyeletvezető, B. Sz. r. hdgy. utasítására jelentek meg a T. városi gyámhatóság 219-es irodájában, mert bejelentés érkezett arról, hogy ott egy körözött személy tartózkodott. A helyszínre érve a bejelentő, H. B. I. fogadta a rendőröket, aki kérdésre válaszolva elmondta, hogy az ismeretlen személyt, aki az irodájában tartózkodik, körözik, mivel megszökött édesanyjától.

A személyt igazoltatták a rendőrök. A bejelentő elmondta, hogy a lány, édesapjával (a panaszos) érkezett, mivel az édesapa magánál szeretné kérni lánya ideiglenes elhelyezését.

Ezek után a bejelentő megkérte a rendőröket, hogy menjenek ki a szobából, mert szeretné a kislányt meghallgatni. Az ügyeleten keresztül történő priorálás során megállapítást nyert, hogy a panaszos gyermeke ellen a 040201351/2012.id. számon a Békés Rendőrkapitányság eltűnés miatt 2012. augusztus 1-én körözését rendelte el. A lány édesanyja kiértékelését kérte, akit 14 óra 35 perckor értesítettek lánya hollétéről.

Az előállítás oka 2012. augusztus 2-án 14 óra 55 perckor megszűnt, ekkor sérülés- és panaszmentesen átadták a lányt. Az előállítás okáról a tájékoztatott, az idejéről pedig az igazolást kiadták az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) A Körözési Információs Rendszerben rögzített adatok szerint biztonsági intézkedést kértek a panaszos gyermekével szemben eltűnés miatt. Az esemény leírása alapján a panaszos gyermekének anyja kért intézkedést, mivel a gyermek 2012. augusztus 1-én 8 óra 30 perc és 10 óra 30 perc közötti időben a házukból ismeretlen helyre távozott, és azóta nem adott életjelet magáról. A megtalálása esetén az illetékes kapitányságra elő kellett állítani és soron kívül értesíteni kellett a Békés Rendőrkapitányságot.

5) J. Z. r. alezredes 2012. augusztus 1-jén kelt megkeresésében előadta, hogy a panaszos gyermekének anyja kért intézkedést, mivel gyermeke 2012. augusztus 1-én 8 óra 30 perc és 10 óra 30 perc közötti időben a házukból ismeretlen helyre távozott és azóta nem adott életjelet magáról. A gyerek több alkalommal elszökött már az édesapjához, a panaszoshoz, akitől a M. települési Gyámügyi Hivatal 412-23/2009.ikt. számon kelt végzésben eltiltotta. A

B. Városi Bíróság az édesanyjánál helyezte el jogerősen a gyermeket 2007-ben. A rendelkezésre álló adatok alapján szükséges volt a panaszos lakcímének leellenőrzése. A gyermeket megtalálása esetén az illetékes kapitányságra elő kellett állítani, és soron kívül értesíteni kellett a Békés Rendőrkapitányságot.

6) Az előállításról szóló – a panaszos lánya által aláírt – igazolás szerint a panaszos lányának előállítása 2012. augusztus 2-án 13 óra 30 perctől 15 óra 55 percig tartott, az intézkedésre az Rtv. 33. § (2) bekezdés d) pontja alapján került sor.

7) Az elfogott, előállított, biztonsági intézkedés alá vont személy átadásáról készült feljegyzés szerint a panaszos lányát 2012. augusztus 2-án 15 óra 55 perckor panasz- és sérülésmentesen átadták G. N. J. nevelőnek.

8) Dr. F. Zs. r. alezredes, a T. városi Rendőrkapitányság vezetője 2012. augusztus 27-én kelt átiratában előadta, hogy a rendőri jelentéseket, valamint a hozzájuk kapcsolódó dokumentumokat az intézkedő rendőrök szóbeli meghallgatását követően az alábbiakkal egészíti ki. A panaszos gyermekével szembeni intézkedés során csak igazoltatták a panaszost. A gyerek meghallgatását H. B. I. végezte.

Az intézkedés során a járőrök Rtv. 20. § (1) és (2) bekezdése alapján, figyelemmel a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM. rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésre, a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, tisztelgéssel, az intézkedés céljának közlésével intézkedtek. A panaszost tájékoztatták, hogy gyámhatósági meghallgatása után a gyermeket előállítják a T. városi Rendőrkapitányságra az Rtv. 33. § (2) bekezdés d) pontja alapján, mivel vele szemben a Békési Rendőrkapitányság eltűnés miatt körözést adott ki.

A panaszos sem a Gyámhivatalnál, sem pedig T. városi Rendőrkapitányságon nem kérte az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését, a távoltartás intézményével kapcsolatban felvilágosítást nem kért. A gyereket a T. városi Rendőrkapitányságon az épület fsz. 21-es számú helyiségében helyezték el, ahol szóban nyilatkoztatták arról, hogy sérelmére követtek-e el bűncselekményt vagy szabálysértést, valamint ő maga követett-e el szabálysértést illetve bűncselekményt. A feltett kérdésekre a gyermek nemmel felelt.

A kapitányságra történt előállítás során, 2012. augusztus 2-án 14 órakor a gyermek édesanyjának telefonon történő kiértesítése megtörtént. A kislány édesanyja azt a tájékoztatást adta, hogy csak az esti órákban tud a gyermekért menni, ezért a „Názáret” Szociális Szolgáltató nevelőjének sérülés és panaszmentesen átadták a Szolgálati Szabályzat 29. § (2) bekezdése alapján 2012. augusztus 2-án 15 óra 55 perckor. Arról, hogy a panaszos kivel és mikor távozott a Szociális Szolgáltatótól, nincs tudomása a rendőrségnek.

Panaszos a rendőrkapitányságon kizárólag abból a célból jelent meg, hogy a gyermekének könyveket adjon, az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését nem kezdeményezte, lányával szemben elkövetett bűncselekményről a hatóságot nem tájékoztatta. Ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére azért nem került sor, mert nem merült fel olyan információ, amely alapján indokolt lett volna, továbbá a rendőröknek illetékesség hiányában sem állt volna módjukban azt megtenni, mivel az ügyfél lakhelye szerinti kapitányság lett volna az illetékes hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános

szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A Robotzsaru-NEO integrált ügyviteli és ügyfeldolgozó rendszer alapján a panaszossal szemben T. város Rendőrkapitányság 11010-b-2010/242 számon büntetőeljárást folytatott a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt, melynek sértettje a panaszos gyermeke volt. Az eljárás a T. városi Városi Ügyészség Fk.450/2012/8-I Számú vádiratával zárult.

Az ügyviteli rendszer alapján a B. városi Rendőrkapitányság 2010. augusztus 25-én 04020-b-2010/477 számon, valamint 2012. augusztus 2-án 04020-b-2012/484 számon indított büntetőeljárást a Btk. 194. §-ba ütköző és a szerint minősülő kiskorú elhelyezésének megváltoztatása vétség megalapozott gyanúja miatt a panaszossal szemben.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részének vizsgálatára a hatásköre.

A panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-, csomag-, jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A rendőrség nyomozó hatóságként végzett tevékenységét a Be. rendelkezései szabályozzák. A rendőrség mint nyomozó hatóság a büntetőeljárás során készült felvételek, jegyzőkönyvek másolatának kiadására vonatkozó kérelmek tárgyában a fenti jogszabály keretei között (saját hatáskörben) dönt.

[Be. 70/B. § (1) Az eljárás során keletkezett iratról - ideértve a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetőleg a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratot is - az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyamatban van, a büntetőeljárásban részt vevő személyek kérelmére a (2)-(7) bekezdés szerint legkésőbb a kérelem előterjesztésétől számított nyolc napon belül másolatot ad ki.

(2) A nyomozás befejezéséig a gyanúsított, a védő, a fiatakorú törvényes képviselője, a sértett és képviselője másolatot kaphat a szakvéleményről, valamint az olyan nyomozási cselekményről készült iratról, amelyeknél jelenlétüket e törvény lehetővé teszi; az egyéb iratról pedig akkor, ha ez a nyomozás érdekeit nem sérti. A sértett a nyomozás során keletkezett más iratokról a tanúkenti kihallgatását követően kaphat másolatot.

(3) A feljelentő részére - ha nem a (2) bekezdésben felsoroltak valamelyike - csak a feljelentésről adható másolat.

(4) Ha a terheltnek a 179. § (1) bekezdése szerinti kihallgatására, a védő kirendelésére, illetőleg meghatalmazására az irat keletkezését követően került sor, a (2) bekezdés szerinti iratról másolat kiadására a terhelt az első kihallgatására történő idézés kézbesítésétől, a védő a kirendelésről szóló határozat kézbesítésétől, illetőleg a meghatalmazás benyújtásától fogva jogosult.

(7) Az egyéb érdekelt és képviselője részére az iratokból az őt érintő körben adható másolat. A tanú részére a vallomását tartalmazó jegyzőkönyvről, illetőleg jegyzőkönyvrészeiről adható másolat. A terhelt, a tanú és az e törvényben meghatározott más személyek érdekében eljáró segítő másolatot kaphat a nyomozás azon iratairól, amelyekről e törvény szerint másolatot kaphat az, akinek érdekében a segítő eljár.

(8) A másolat kiadása ellen nincs helye jogorvoslatnak. A kiadás megtagadása miatt külön jogorvoslatnak van helye.]

A fentiekből következik, hogy a Testület hatáskörhiány miatt nem jogosult vizsgálni a panaszos azon kifogásait, amelyek arra vonatkoztak, hogy kérése ellenére nem kapott másolatot a lánya kihallgatásáról készült felvételtől.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület ugyanakkor vizsgálta a panaszos 2012. augusztus 1-jén kért távoltartással kapcsolatosan adott rendőri tájékoztatásra vonatkozó és a 2012. augusztus 2-án fogantatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos azon kifogását, hogy kérése ellenére nem intézkedtek a rendőrök a megelőző távoltartás ügyében.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkben rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos sérelmezte, hogy 2012. augusztus 1-jén a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon kérte, hogy rendeljenek el a gyermek gondozói ellen „ideiglenes” távoltartást és ahelyett, hogy a rendőrök ezt megtették volna, azt mondták neki, hogy annak az elrendelése a gyámhatóság feladata.

Ezzel szemben a kapitányságvezető átiratában azt adta elő, hogy a panaszos felvilágosítást kért a kiskorú gyereke és annak édesanyja közötti távoltartás lehetőségéről. A felvilágosítást részére megadták az eljáró nyomozók: tájékoztatták arról, hogy a büntetőeljárársban a kényszerintézkedésről az eljárás lefolytatására illetékes bíróság fog döntést hozni a terhelttel szemben.

A felek előadásai között oly mértékű ellentmondás tapasztalható tekintetben, hogy a panaszos valóban csak tájékoztatást vagy az említett intézkedés elrendelését kérte-e a rendőrtől, amelyet a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudott feloldani. Ugyanakkor a Testület vizsgálta, hogy mulasztott-e a rendőrség azzal, hogy a rendelkezésre álló információk alapján – hivatalból – nem intézkedett a távollátás elrendeléséről.

Az intézkedéskor hatályos jogszabályok a távollátás intézményének három formáját ismerték: ezek a megelőző ideiglenes távollátás, a megelőző távollátás és a távollátás. Míg előbbi kettő csak a hozzátartozók közötti erőszakos cselekmények esetében, addig az utóbbi kényszerintézkedésként valamennyi szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény esetében elrendelhető. Előbbi kettő a büntetőeljárás kívüli jogintézmény, míg utóbbi a büntetőeljárás során elrendelhető kényszerintézkedés.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollátásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (továbbiakban: Táv. tv.). szűken határozza meg, hogy mely az a személyi kör, amire nézve a távollátás ezen formája (azaz az ideiglenes megelőző és a megelőző távollátás) elrendelhető [a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozók és hozzátartozók (tehát a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, a jegyes, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa), valamint a volt házastárs, a volt bejegyzett élettárs, a gondnok, a gondnokolt, a gyám, a gyámolt].

A rendőrség az ideiglenes megelőző távollátást

a) helyszíni intézkedése során észlelt hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények alapján hivatalból,

b) a bántalmazott, illetve a bántalmazottnak a Ptk. 685. § b) pontjában meghatározott közeli hozzátartozója és hozzátartozója bejelentése,

c) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személynek a - feladatai ellátása során tudomására jutott, a hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények miatt tett - bejelentése,

d) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó egészségügyi szolgáltatást nyújtónak, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatónak, közoktatási intézménynek a - gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében törvényben meghatározott feladatai ellátása során tudomására jutott, a hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények miatt tett – bejelentése alapján rendelheti el. [Táv. tv. 6. § (2) bekezdés]

A megelőző távollátásról ezen törvény keretei között, azonos személyi kör – beleértve a rendőrséget is – kérelme alapján a bíróság dönt.

Jelen esetben tanúvallomásaiban a panaszos lánya az édesanyja élettársát jelölte meg mint bántalmazót. A fentiekből kitűnik, hogy a szűkre szabott személyi kör miatt az édesanya élettársával szemben nem volt módja a rendőrségnek ideiglenes megelőző távollátás elrendelésére.

Így jelen esetben csak a távollátás mint kényszerintézkedés elrendelésének a lehetősége merülhetett volna fel. Ugyanakkor a Be. 138/A. §-a szerinti távollátás elrendeléséről nem a rendőrség, hanem a bíróság dönt a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény

megalapozott gyanúja esetén – feltéve, hogy a távoltartással elérni kívánt célok ezzel biztosíthatók –, ha a terhelt előzetes letartóztatásának elrendelése nem szükséges, de – különösen a bűncselekmény jellegére, a terheltnek az eljárás előtt és az eljárás során tanúsított magatartására, valamint a terhelt és a sértett viszonyára tekintettel – megalapozottan feltehető, hogy a lakókörnyezetben hagyása esetén a sértett tanú befolyásolásával vagy megfélemlítésével megghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné a bizonyítást, illetve a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy a sértett sérelmére újabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követne el. Ráadásul az ilyen távoltartás elrendelését csupán az ügyész, a magánvádló, a pótmagánvádló, a sértett, a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes sértett törvényes képviselője, valamint a terhelttel közös háztartásban élő kiskorú személy törvényes képviselője indítványozhatja. Tehát az indítványozók körébe sem a rendőrség, sem a panaszos nem tartozott bele.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem mulasztott a rendőrség akkor, amikor nem intézkedett a távoltartás egyetlen típusának elrendeléséről sem a panaszos gyermekének meghallgatását követően, hanem csupán tájékoztatást adott az panaszosnak. Ugyanakkor a tájékoztatás tartalmára vonatkozó eltérő előadások miatt a Testület annak helyessége kérdésében nem tudott állást foglalni.

A Testület álláspontja szerint tehát a valótlan tartalmú tájékoztatásra vonatkozó kifogás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos sérelmezte, hogy 2012. augusztus 2-án a gyámhivatalban intézkedő rendőröktől hiába kérte a távoltartás elrendelését, a rendőrök ennek nem tettek eleget, csupán előállították a lányát, de meg se hallgatták.

Az intézkedő rendőrök jelentése egyáltalán nem számol be a panaszos ilyen jellegű kéréséről.

A Testület megkeresése alapján lefolytatott kivizsgálás és meghallgatások ismeretében a kapitányságvezető úgy nyilatkozott, hogy a panaszos sem a Gyámhivatalnál, sem pedig T. városi Rendőrkapitányságon nem kérte az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését, a távoltartás intézményével kapcsolatban nem kért felvilágosítást. A gyermeket a T. városi Rendőrkapitányságon az épület fsz. 21-es számú helyiségében helyezték el, ahol szóban nyilatkoztatták arról, hogy sérelmére követtek-e el bűncselekményt vagy szabálysértést, valamint ő maga követett-e el szabálysértést illetve bűncselekményt. A feltett kérdésekre a gyermek nemmel felelt. A panaszos a rendőrkapitányságon kizárólag abból a célból jelent meg, hogy a gyermeke részére könyveket adjon át, az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelését nem kezdeményezte, lányával szemben elkövetett bűncselekménnyről a hatóságot nem tájékoztatta. Ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére azért nem került sor, mert nem merült fel olyan információ, amely alapján indokolt lett volna, továbbá a rendőröknek illetékesség hiányában sem állt volna módjukban azt megtenni, mivel az ügyfél lakhelye szerinti kapitányság lett volna az illetékes hatóság a Ket. 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A panaszosi és a rendőri előadás között a Testület az ellentmondást tapasztalt egyrészt abban a kérdésben, hogy a panaszos indítványozta-e a megelőző távoltartás elrendelését, másrészt abban, hogy a rendőrök meghallgatták-e a panaszos gyermekét egy esetlegesen a sérelmére elkövetett szabálysértés vagy bűncselekmény kapcsán, amelyet a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett feloldani.

Megjegyzzi a Testület ugyanakkor ezen kifogás kapcsán is a fentiekben kifejtettek érvényesülnek, azaz, hogy a panaszos volt feleségének új élettársával szemben nem volt lehetőség ideiglenes megelőző és megelőző távoltartás elrendelésére, illetve, hogy a távoltartás elrendelésére a 2012. augusztus 1-jén kiskorú veszélyeztetése miatt megindult büntetőeljárásban a bíróság volt jogosult.

Mindezek alapján a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – a feloldhatatlan ellenmondás miatt – nem tudott a rendőrség oldalán jogellenes mulasztást feltárni, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem volt megállapítható.

IV.

A panaszosi és a rendőri előadások közötti ellentmondásokat a Testület nem tudta feloldani, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme sem a 2012. augusztus 1-jén történtek, sem az augusztus 2-án történt rendőri intézkedés kapcsán nem volt megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. október 9.

Dr. Kozma Ákos

elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag